

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/34/2026
Identifikačné číslo spisu:	2521010181
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2521010181.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Emila Klemaníča v trestnej veci obvineného R.Á. N. pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom od 1. mája 2022, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 20. mája 2026 v Bratislave dovolanie obvineného R. N. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Juraja Gavalca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 20. októbra 2022, sp. zn. 5To/90/2022, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného R. N. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 31. mája 2022, sp. zn. 8T/53/2021, uznal obvineného R. N. za vinného z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom od 1. mája 2022, na skutkovom základe tam uvedenom.

Za to súd u obvinenému podľa § 44 Tr. zák. upustil od uloženia súhrnného trestu k trestu uloženému obvinenému rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 27. júla 2021, sp. zn. 1T/23/2021, právoplatnému 2. septembra 2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 2. septembra 2021, sp. zn. 2To/80/2021, nakoľko považoval trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu obvineného za dostatočný.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali obvinený a prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany (ďalej tiež „prokurátor“) odvolania, na podklade ktorých Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 20. októbra 2022, sp. zn. 5To/90/2022, rozhodol tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému uložil podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Trenčín z 27. júla 2021, sp. zn. 1T/23/2021, právoplatného 2. septembra 2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 2. septembra 2021, sp. zn. 2To/80/2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia veci a to 1 ks podomácky upravenej dlhej palnej zbrane - opakovacej guľovnice vzor 24, československého výrobcu Zbrojovka Brno, cal. 8x57 JS, výrobné číslo XXXXMX..

Dňa 18. decembra 2025 podal obvinený R. N. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Juraja Gavalca písomne odôvodnené dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Tr. por., a síce:

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
- bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa;
- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení podaného dovolania obvinený v intenciách uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu z dôvodu, že vychádza z domnienok a hypotéz, ktoré uviedol okresný súd. Mal za to, že krajský súd nemôže vychádzať pri vyvodzovaní jeho viny z toho, že niečo je vysoko nepravdepodobné, ale len z jednoznačne zistených a procesne preukázaných faktov.

Čo sa týka naplnenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Tr. por., obvinený namietal, že krajský súd pri ukladaní trestu nemal a nemohol aplikovať ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák., nakoľko rozhodoval iba o prečine, vo vzťahu k zločinu nemohol pri ukladaní súhrnného trestu prehodnocovať závery urobené súdom k výroku o treste Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu v Trenčíne, bol jeho závermi v tomto smere viazaný, a to aj ohľadom nepoužitia ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák. Taktiež bol viazaný poľahčujúcimi okolnosťami podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák. v rozsudku Okresného súdu Trenčín, ktoré nevzal krajský súd pri ukladaní súhrnného trestu do úvahy, preto je podľa názoru obvineného trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, pričom dolná hranica trestnej sadzby, z ktorej mal krajský súd vychádzať, je 3 roky a nie 5 rokov a 6 mesiacov. Obvinený uviedol, že obvinený musí byť pri ukladaní súhrnného trestu v rovnakej situácii, ako kedy mu bol ukladaný úhrnný trest odňatia slobody v jednom konaní (napr. by mu trest ukladal Okresný súd Trenčín za obidva trestné činy naraz), čo sa v danej veci nestalo. Ide tak aj o zjavne neprimeraný trest. Obvinený konštatoval porušenie hmotnoprávneho ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák., § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania opiera a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok krajského súdu vo výroku o treste a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor podaním z 20. marca 2026 konštatujúc nenaplnenie obvineným uplatnených dovolacích dôvodov. Mal za to, že krajský súd sa v napadnutom rozhodnutí podrobne a precízne vysporiadal s konkrétnymi dôvodmi, ktoré viedli k uloženiu trestu obvinenému. Uvedené rozhodnutie obsahuje okrem zákonných citácií aj potrebnú úvahovú a argumentačnú časť, z ktorej je možné zistiť dôvody a podmienky pre ukládanie konkrétneho trestu. Uložený trest nebol vo vzťahu k obvinenému uložený mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone, resp. nebol mu

uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Prokurátor uviedol, že krajský súd nemal inú možnosť len aplikovať Trestný zákon pri ukladaní súhrnného trestu, čo aj realizoval a to spôsobom, ktorý má oporu v zákone a uložený súhrnný trest riadnym spôsobom zdôvodnil. Krajský súd správne a logicky dospel k záveru, že obvinenému mal byť ukladaný trest s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. a bolo potrebné uložiť mu súhrnný trest vo vzťahu k trestu uloženému mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 1T/23/2021, nakoľko skutok v tejto veci spáchal do 8. septembra 2020, teda skôr, ako bol vo veci Okresného súdu Trenčín vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok 8. apríla 2021. Skutok v tejto veci, ako aj skutok vo veci Okresného súdu Trenčín (skutok spáchaný od nezisteného dňa mesiaca august 2020 až do 8. septembra 2021), sú v súbehu, keďže do ukončenia spáchania týchto skutkov, teda do 8. septembra 2020, neprišlo medzičasom k vyhláseniu iného odsudzujúceho rozhodnutia, ktoré by nadobudlo právoplatnosť. V tomto prípade však súd ukladá trest za dva trestné činy, a to za prejednávany prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom od 1. mája 2022 a za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. Okresný súd Trenčín v konaní pod sp. zn. 1T/23/2021 totiž vo veci 27. júla 2021 vyhlásil rozsudok, ktorým obvineného uznal za vinného zo zločinu podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a uložil mu s poukazom na § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorý mu bol podmienene odložený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 5 (päť) rokov s povinnosťou podrobiť sa programu sociálneho výcviku a zamestnať sa a súčasne mu bol uložený trest prepadnutia predmetnej zbrane. U obvineného nastala situácia predpokladaná a riešená zákonným ustanovením § 38 ods. 5 Tr. zák., keďže súd ukladá trest nielen za prečin (§ 171 ods. 2 Tr. zák.), ale aj za zločin (§ 294 ods. 2 Tr. zák.) spáchaný po tom, čo bol právoplatne odsúdený za iný zločin. Súd mal teda povinnosť uvedenú právnu okolnosť vyhodnotiť, pričom ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák. musel súd aplikovať. V danom prípade nie je uvedené ustanovenie koncipované fakultatívne, ale obligatórne. Obvinený bol totiž 13. júna 2016 rozsudkom Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 1T/7/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 25. januára 2018, sp. zn. 5To/73/16, uznaný za vinného zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., za čo mu bol uložený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. n), § 38 ods. 3 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov, trest prepadnutia veci (tento trest bol zrušený rozsudkom Okresného súdu Trnava z 23. mája 2019, sp. zn. 7T/149/2006, ktorým bol uznaný za vinného za skutok zo 14. decembra 2005 podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov). Keďže predchádzajúce odsúdenie nebolo zahladené, je súd povinný na tento znak prihliaďnúť a zvýšiť tak dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu. Touto trestnou sadzbou je v zmysle § 294 ods. 2 Tr. zák. sadzba tri až osem rokov, čo je sadzba prísnejšieho trestného činu - zločinu - nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., s ktorým je prejednávany trestný čin v súbehu. Dolná hranica takto upravenej trestnej sadzby je výmera 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Krajský súd dospel k záveru, že potom nie sú splnené podmienky na upustenie od uloženia súhrnného trestu k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov. K námietke obvineného týkajúcej sa neaplikovania poľahčujúcich okolností z odsúdenia vo vzťahu k odsúdeniu, ktorým sa ukladal súhrnný trest, prokurátor uviedol, že neboli jednak splnené podmienky na aplikovanie týchto okolností, nakoľko sa obvinený ku skutku nepriznal a jednak to nemalo vplyv na trestnú sadzbu, nakoľko pri aplikácii § 38 ods. 5 Tr. zák. sa obvinenému nezvyšovala dolná hranica o jednu tretinu pri prevahe priťažujúcich okolností. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na obhajobu mal prokurátor za to, že v napadnutom rozsudku boli uvedené skutkové okolnosti prípadu, ktoré preukazujú vinu obvineného, pričom toto rozhodnutie nie je arbitrárne. Z odôvodnenia je možné identifikovať konkrétne dôkazy, o ktoré súd oprel svoje rozhodnutie, pričom obvinený mal počas celého súdneho konania obhajcu. Z uvedených dôvodov prokurátor považoval rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu za zákonný a dôvodný.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

dovolanie obvineného R. N. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 6. mája 2026 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2026 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a Mgr. Michal Pollák. Sudca Mgr. Michal Pollák bol z rozhodovania vo veci vylúčený zo zákona podľa § 31 ods. 3 druhá veta Tr. por., pričom tohto nahradil podľa čl. X ods. 4 a osobitnej časti (vec s koncovým číslom 4) uvedeného rozvrhu práce sudca zastupujúceho senátu JUDr. Emil Klemanič.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň, ale najvyšší súd zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže dovolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného

uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Zásadné porušenie práva na obhajobu, podmieňujúce naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., však nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným v porovnaní s tým, ako to vo veci vykonali príslušné súdy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). Porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom, ako je predstava obvineného.

Ak obvinený v intenciách uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, najvyšší súd pripomína, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Konajúci súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obvineným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov trestnej veci uvádzaných obvineným. Rozhodnutie krajského súdu uvedené kritéria spĺňa.

Krajský súd v odôvodnení dovolaní napadnutého rozhodnutia poukázal na správnosť rozsudku okresného súdu v otázke viny obvineného a tiež na nedôvodnosť odvolacej argumentácie obvineného, pričom sa s každou pre rozhodnutie relevantnou otázkou vysporiadal. Následne zrozumiteľným a akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvod vedúci k zrušeniu rozsudku okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu na podklade odvolania prokurátora. Z rozhodnutia krajského súdu, resp. jeho odôvodnenia, nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Krajský súd výstižne a postačujúco odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu dovolaní napadnutého rozhodnutia, toto rozhodnutie preto nevykazuje znaky arbitrárnosti či svojvôle. Odôvodnenie krajského súdu preto spĺňa parametre zákonného odôvodnenia podľa § 168 ods. 1 Tr. por.

Z uvedených dôvodov je potrebné námietku obvineného o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia krajského súdu označiť za neopodstatnenú.

Dovolať v dovolaní vo vzťahu k výroku o treste uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Tr. por. Podľa ustálenej súdnej praxe (S 5/2011 - ide o stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010) vzájomný vzťah týchto dovolacích dôvodov je taký, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste a z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Všeobecné hľadiská stanovené pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41 Tr. zák. a § 42 Tr. zák. o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, nemožno podradiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

S poukazom na uvedené najvyšší súd uvádza, že nesprávnu aplikáciu § 38 ods. 5 Tr. zák. a neaplikáciu poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák. v kontexte ukladania súhrnného trestu, môže preto dovolateľ namietat v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. ako „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“. Najvyšší súd však musí zároveň konštatovať, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. na ich podklade nedošlo.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. zák. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potrebné rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) ako i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák.

V prvom rade je potrebné uviesť, že krajský súd postupoval správne, keď obvinenému R. N. ukladal súhrnný trest odňatia slobody v zmysle § 42 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Zo skutkových záverov ustálených súdmi nižšieho stupňa (ktorými je dovolací súd viazaný a ktoré nie je oprávnený preskúmať ani meniť) vyplýva, že trestný čin, o ktorom bolo rozhodnuté dovolaním napadnutým rozhodnutím, spáchal obvinený R. N. pred 8. aprílom 2021 (od bližšie nezistenej doby do 8. septembra 2020), kedy bol vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Trenčín z 8. apríla 2021, sp. zn. 1T/23/2021, a teda, že tento spáchal vo viacčinnom súbehu s trestným činom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., za ktorý bol uznaný vinným práve uvedeným rozsudkom (trestný čin spáchaný od nezisteného dňa mesiaca august 2020 až do 8. septembra 2020), keďže do ukončenia spáchania týchto skutkov, teda do 8. septembra 2020, neprišlo medzičasom k vyhláseniu iného odsudzujúceho rozhodnutia, ktoré by nadobudlo právoplatnosť. Obvinený bol za trestný čin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. právoplatne odsúdený v poradí druhým rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 27. júla 2021, sp. zn. 1T/23/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 2. septembra 2021, sp. zn. 2To/80/2021, a bol mu s poukazom na § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý mu bol podmienene odložený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 5 rokov s povinnosťami podrobiť sa programu sociálneho výcviku a zamestnať sa a súčasne mu bol uložený trest prepadnutia predmetnej zbrane.

V prejednávanej veci v súlade s § 42 ods. 1 Tr. zák. bolo nutné obvinenému uložiť súhrnný trest, a to podľa zásad na uloženie úhrnného trestu, v danom prípade teda aplikujúc tzv. asperačnú zásadu, vyjadrenú v § 41 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorého sa táto uplatní, ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, keďže obvinený bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 27. júla 2021, sp. zn. 1T/23/2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 2. septembra 2021, sp. zn. 2To/80/2021 právoplatne odsúdený za spáchanie zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a v predmetnej veci bol uznaný vinným z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi

podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom od 1. mája 2022. Krajský súd preto obvinenému správne za uvedené zbiehajúce sa skutky uložil súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. vo výmere určenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Pri aplikácii asperačnej zásady sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich (zo zbiehajúcich sa trestných činov) najprísnejšie trestného o jednu tretinu (§ 41 ods. 2 Tr. zák.). V danom prípade najprísnejšie trestným spomedzi zbiehajúcich sa trestných činov je zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., pri ktorom zákonodarca upravil trestnú sadzbu trestu odňatia slobody od 3 až do 8 rokov.

Správne postupoval krajský súd i v prípade aplikácie ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. por. keďže obvinený spáchal pred ukladaním trestu v prejednávanej veci (za prečin podľa § 171 ods. 2 Tr. por. a za zločin podľa § 294 ods. 2 Tr. por.) zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., za ktorý bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 13. júna 2016, sp. zn. 1T/7/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 25. januára 2018, sp. zn. 5To/73/16, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 6 mesiacov, trest zhabania veci [tento trest bol neskôr zrušený rozsudkom Okresného súdu Trnava z 23. mája 2019, sp. zn. 7T/149/2006, ktorým bol uznaný za vinného za skutok zo 14. decembra 2005 podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody 7 a pol roka nepodmienečne], pričom toto odsúdenie nebolo zahladené. Pre opätovné spáchanie zločinu bolo v predmetnej prejednávanej veci potrebné zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu tak, ako to vyžaduje § 38 ods. 5 Tr. zák., a to aj napriek tomu, že Okresný súd Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/23/2021 toto ustanovenie pri ukladaní trestu nepoužil. Aplikácia ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. por. bola preto dôvodná a zákonná.

Po úprave rozpätia trestnej sadzby postupom podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 8 Tr. por. a následne podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. krajský súd správne ustálil jej rozpätie na hodnotách 5 rokov a 6 mesiacov až 10 rokov a 8 mesiacov.

Pokiaľ obvinený R. N. namieta nepriznanie poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák. z odsúdenia, vo vzťahu ku ktorému bol ukladaný súhrnný trest, najvyšší súd uvádza, že súd pri ukladaní súhrnného trestu ukladá trest za všetky spáchané trestné činy, medzi ktorými existuje ničím neprerušený vzťah viacčinného súbehu. Preto nemôže poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. a § 36 písm. n) Tr. zák. „prevziať“ len z predchádzajúceho potrestania, ak obvinený popiera spáchanie čo i len jedného zo zostávajúcich trestných činov, za ktoré sa mu ukladá súhrnný trest a nenapomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom čo i len v prípade jedného z takýchto zostávajúcich trestných činov. Odporovalo by to ustanoveniu § 38 ods. 2 Tr. zák., pretože z tohto ustanovenia jasne vyplýva, že súd určuje druh trestu a jeho výmeru za všetky stíhané trestné činy, nielen za niektorý z nich. Úprimná ľútosť obvineného a napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom sa musí vzťahovať na všetky spáchané trestné činy, za ktoré mu je ukladaný súhrnný trest. V predmetnej veci obvinený nepriznal vinu a ani svoje konanie neoľutoval a taktiež pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom nenapomáhal. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak, ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby - tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až ods. 4 Tr. zák., ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Tr. por. môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia) (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 18/2015). Takáto situácia v predmetnej veci nenastala.

K dovolacej námietke o neprimeranosti uloženého trestu odňatia slobody najvyšší súd uvádza,

neprimeranosť či prísnosť uloženého trestu je možné v dovolacom konaní úspešne uplatňovať len za predpokladu, že bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za daný trestný čin nepripúšťa, t. j. ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., čo však nie je prejednávaný prípad. Obvinenému bol ukladaný trest odňatia slobody vo výške 5 rokov a 6 mesiacov, čiže na samej dolnej hranici trestnej sadzby upravenej vyššie uvedeným správnym postupom krajského súdu podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. por. na rozpätie 5 rokov a 6 mesiacov až 10 rokov a 8 mesiacov. Je teda zrejmé, že obvinenému uložený trest odňatia slobody je uložený v zákonom stanovenej trestnej sadzbe a nezakladá dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Tr. por. nie sú dané, a preto dovolanie obvineného R. N. na verejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.